

Daň z příjmů fyzických osob

3. přednáška ZS 2018

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů (ZDP)

ZDP se člení na následující části (oblasti):

- speciální ustanovení k dani z příjmu fyzických osob
(§ 2 – §16b ZDP)
- speciální ustanovení k dani z příjmu právnických osob
(§ 17 – § 21a ZDP)
- společná ustanovení pro FO i PO (§ 21b – 38fa ZDP)
- zvláštní ustanovení pro vybírání daně z příjmu
(§ 38g - § 38w ZDP)
- registrace (§ 39 - § 39b ZDP)
- pravomoci vlády a ministerstva financí (§ 39p - § 39q ZDP)
- přechodná a závěrečná ustanovení (§ 40 a § 41 ZDP)
- přílohy k zákonu 1 - 3

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob - § 2

- **Poplatník s neomezenou daňovou povinností**, tj. poplatník, jehož daňová povinnost se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí (daňový tuzemec, **rezident**)

Poplatníkem s neomezenou daňovou povinností je fyzická osoba, která na území ČR:

- má bydliště, nebo
- se zde obvykle zdržuje (zdržuje se více než 183 dní v roce).

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

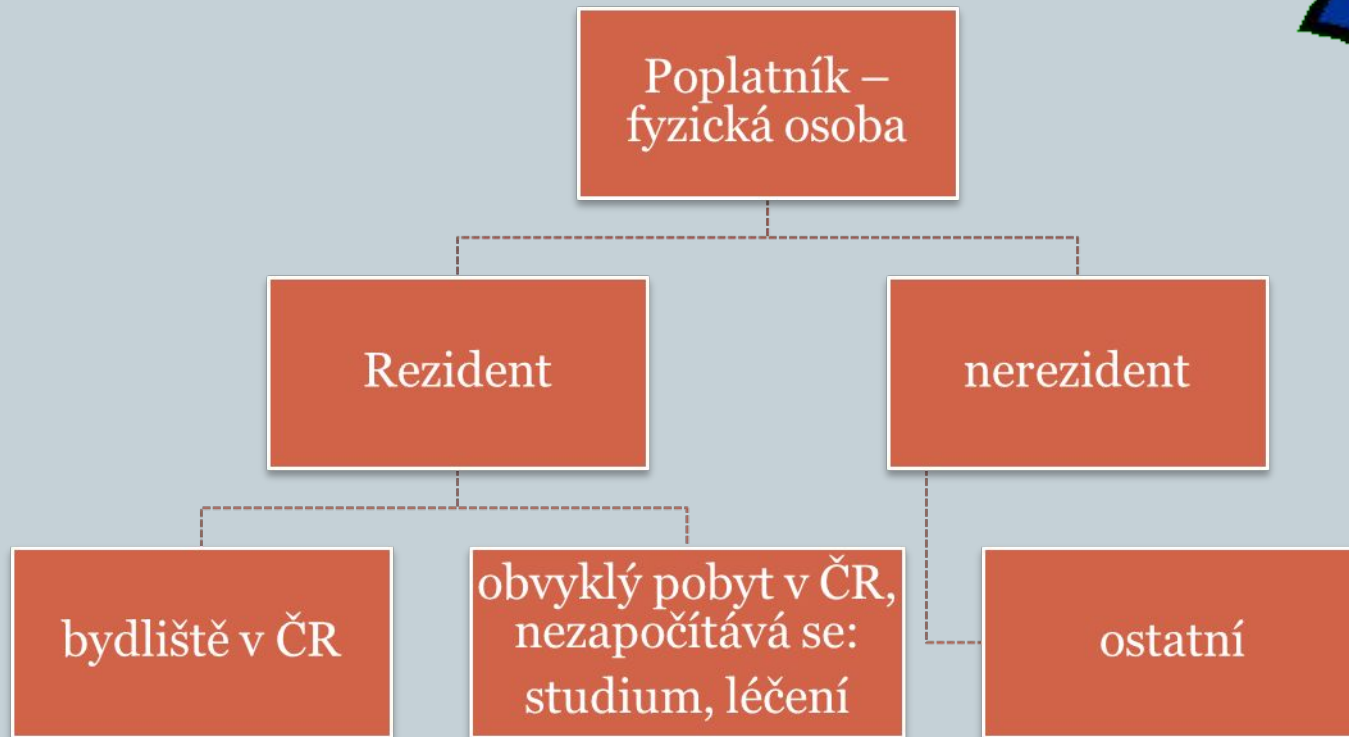

- **Poplatník s omezenou daňovou povinností**, tj. poplatník, jehož daňová povinnost se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR (daňový cizozemec, **nerezident**, nonresident).

Poplatníky s omezenou daňovou povinností jsou fyzické osoby, které na území ČR:

- nemají bydliště;
- obvykle se nezdržují;
- zdržují se méně než 183 dní v roce;
- zdržují se pouze z důvodu studia či léčení;
- fyzické osoby, které jsou podle mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění považovány za daňové cizozemce (i když splňují jedno z kritérií pro daňového rezidenta).

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

Příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů fyzických osob § 3 odst. 4

Příjmy získané nabytím akcií či podílových listů získaných v privatizaci

přijaté úvěry a zápůjčky

příjmy vzniklé v souvislosti s rozšířením nebo zúžením společného jmění manželů

příjmy z tzv. au- pair – za výpomoc s domácími pracemi

částka uhrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků a doplatků na léčiva či potraviny.

Příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob

- **Osvobození (§4)**
- **Osvobození příjmů ze závislé činnosti (§6 – odst. 9)**
- **Osvobození ostatních příjmů (§10 – odst. 3)**

Zdaňovací období (§5)

Zdaňovacím obdobím je u daně z příjmů fyzických osob ***kalendářní*** rok.

Příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob § 4

- sociální transfery
 - penze jen 36 násobek minimální mzdy platné k 1. lednu daného kalendářního roku
 - Tj. pro rok 2018 439 200 Kč
- osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí (časové testy)
- osvobození příjmů z prodeje movitých věcí (výjimky)
 - nejsou osvobozené příjmy z prodeje majetku:
 - vloženého do obchodního majetku
 - pokud byl tento majetek zahrnut v období 5 let pře prodejem do obchodního majetku
- náhrady škody a pojistná plnění s výjimkami
- stipendia
- další osvobození příjmů v **§ 4 a** – týká se případů dědění a darování

Příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob § 4a a § 10 ZDP

- Od roku 2014
- osvobození bezúplatných příjmů z dědění – osvobozeny všechny příjmy z dědění bez ohledu na příbuzenský vztah
- osvobození bezúplatných příjmů z darování:
 - § 4a písm. b až p ZDP
 - § 10 odst. 3 písm. c

Příjmy zahrnované do základu daně z příjmů FO

veškeré příjmy poplatníka

- příjmy, které nejsou předmětem daně

= příjmy podléhající dani

- příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob

- příjmy nezahrnované do základu daně

= příjmy zdaňované v základu daně z příjmů fyzických osob

= samostatné základy daně

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou (§3)

Příjmy, které jsou předmětem daně, rozdělujeme do pěti skupin. Pro účely zdanění se nejprve posuzují samostatně a vytvářejí tzv. **dílčí základy daně**, z nichž se potom vytvoří celkový základ daně.

Příjmem, který je předmětem daně se rozumí příjem peněžní, nepeněžní i dosažený směnou.

Peněžní – hodnota získaných finančních prostředků.

Nepeněžní – je třeba určit jeho ocenění.

Příjem dosažený směnou – jako příjmy získané prodejem.

Dílčí základy daně

příjmy ze závislé činnosti § 6

příjmy ze samostatné činnosti § 7

příjmy z kapitálového majetku § 8

příjmy z nájmu § 9

ostatní příjmy § 10

Schéma zdanění příjmů FO v základu daně

Samostatný soubor

Nezdanitelné části ZD § 15 a odpočty § 34

úroky ze stavebního spoření, hypotečních úvěrů a jim podobných produktů § 15

bezúplatná plnění (dary) na veřejně prospěšné účely § 15

příspěvky na doplňkové penzijní spoření § 15

pojistné na soukromé životní pojištění § 15

zaplacené členské příspěvky odborovému svazu § 15

úhrady za zkoušky ověřující další vzdělání § 15

daňová ztráta § 34

odpočet výdajů na výzkum a vývoj a na podporu odborného vzdělávání § 34a - § 34h

Bytovou potřebou je také:

výstavba nebo koupě stavby pro bydlení.

koupě pozemku , pokud na něm bude zahájena výstavba bytového domu, rodinného domu či jednotky do 4 let od uzavření úvěrové smlouvy

nástavba, přístavba, stavební úprava, modernizace a údržba bytu nebo stavby pro bydlení,

splacení vkladu v souvislosti se získáním práva nájmu k bytu nebo ve stavbě pro bydlení, úhrada za převod členských práv družstvu v souvislosti s převodem práva užívání bytu

stavební úprava nebytového prostoru na byt atd.

Daňová ztráta

Daňová ztráta vznikne v případě, že výdaje převýší příjmy.
Daňová ztráta se zaokrouhluje na koruny.

může vzniknout jen v rámci dílčího základu daně **příjmů ze samostatné činnosti § 7** nebo **příjmů z nájmu § 9**

je vykázána, resp. vyměřena, není-li záporný rozdíl kompenzován součtem dalších dílčích základů daně s výjimkou **dílčího základu daně příjmů ze závislé činnosti § 6**

jako odpočet **nesmí být odečtena od dílčího základu daně příjmů ze závislé činnosti**

Limity odpočtů:

● maximum:

- bezúplatná plnění (dary) na veřejně prospěšné účely → **15 %** základu daně
- úroky z úvěrů na bytové potřeby → **300 000 Kč** na domácnost
- příspěvky na penzijní připojištění → **24 000 Kč** (nad podpořenou částku státem Kč)
- pojistné soukromého životního pojištění → **24 000 Kč**
- příspěvky odborové organizaci → **1,5 %** zdanitelných příjmů dle § 6, maximálně **3 000 Kč**
- úhrady za zkoušky ověřující kvalifikaci – **10 000 Kč** (ZP 13 000 Kč, ZTP 15 000 Kč)

● minimum:

- bezúplatná plnění (dary) na veřejně prospěšné účely → **1 000 Kč** nebo **2 %** základu daně

Pravidlo pro uplatnění odpočtů

- Jestliže odpočty poplatník nevyužije ve zdaňovacím období, ve kterém mu na jejich uplatnění vznikl nárok, pak propadají.
- výjimky tvoří:
 - daňová ztráta (5 zdaňovacích období),
 - odpočet výdajů projektů výzkumu a vývoje (3 zdaňovací období)

Výpočet daňové povinnosti

ZÁKLAD daně SNÍŽENÝ o odpočty (zaokrouhluje se na celé stovky korun dolů)

* **SAZBA DANĚ**

= **základní částka daně**

- **slevy na dani** (+/- daňové zvýhodnění)

= **daňová povinnost** (daňový bonus)

Sazba daně

Sazba daně = 15 % § 16

**Solidární zvýšení daně (§ 16a) – zdanění příjmů
občanů s nadstandardními příjmy**

Solidární daň činí

- 7 % z rozdílu mezi součtem příjmů ze zaměstnání (§ 6) a z podnikání (§7) a stropem pro platbu pojistného na sociální pojištění, tj. 48násobek stanovené průměrné mzdy podle zákona upravujícího pojištění na sociální zabezpečení (tj. pro rok 2018 = 1 438 992 Kč).
- Solidární daň však nedotýká **kapitálových příjmů či příjmů z nájmu.**
- **Příklad výpočtu v přednášce č. 5**

Slevy na dani z příjmů fyzických osob

Slevy

slevy na dani

sociální

na zaměstnance se
zdravotním postižením

na poplatníka

na vyživovanou
osobu

Slevy na dani § 35

- a) částka **18 000 Kč** za každého zaměstnance se zdravotním postižením, s výjimkou zaměstnance s těžším zdravotním postižením,
- b) částka **60 000 Kč** za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením,

Pozor!

Sleva se počítá na základě rozhodného průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců se zdravotním postižením.

Sociální slevy na dani § 35ba

druh slevy	částka
Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Základní sleva na invaliditu (invalidita 1 a 2 stupeň)	2 520 Kč
Rozšířená sleva na invaliditu (invalidita 3 stupeň)	5 040 Kč
držitel průkazky ZTP/P	16 140 Kč
pro studenta	4 020 Kč
na manžela(ku)	24 840 Kč

Pravidlo pro uplatnění standardních slev

Nejsou-li podmínky pro uplatnění slevy, **kromě základní**, splněny po celé zdaňovací období, pak se započítá jedna dvanáctina slevy za každý měsíc, ve kterém podmínky pro uplatnění byly splněny **k počátku měsíce.**

Sleva na dani - § 35bb

Sleva na dani dle **§ 35 bb ZDP** je platná pouze pro fyzické osoby. Jedná se o **slevu z titulu umístění dítěte**.

Výše této slevy odpovídá výdajům prokazatelně vynaloženým poplatníkem za umístění dítěte v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy. Platí, že za každé vyživované dítě může být uplatněna sleva maximálně do výše platné minimální mzdy (tj. pro rok 2018 maximálně 12 200 Kč).

Daňové zvýhodnění § 35 c

Daňové zvýhodnění na jedno dítě **15 204 Kč**, na druhé dítě **19 404 Kč**, na třetí a další děti **24 204 Kč**

Daňový bonus – jen když příjmy dle § 6 a § 7 činí alespoň šestinásobek minimální mzdy, tj. v roce 2018 částku 73200.

nárok na bonus alespoň **100 Kč**,

může činit maximálně **60 300 Kč** za zdaňovací období (maximální měsíční bonus 5 025 Kč).

Daňové zvýhodnění § 35 c

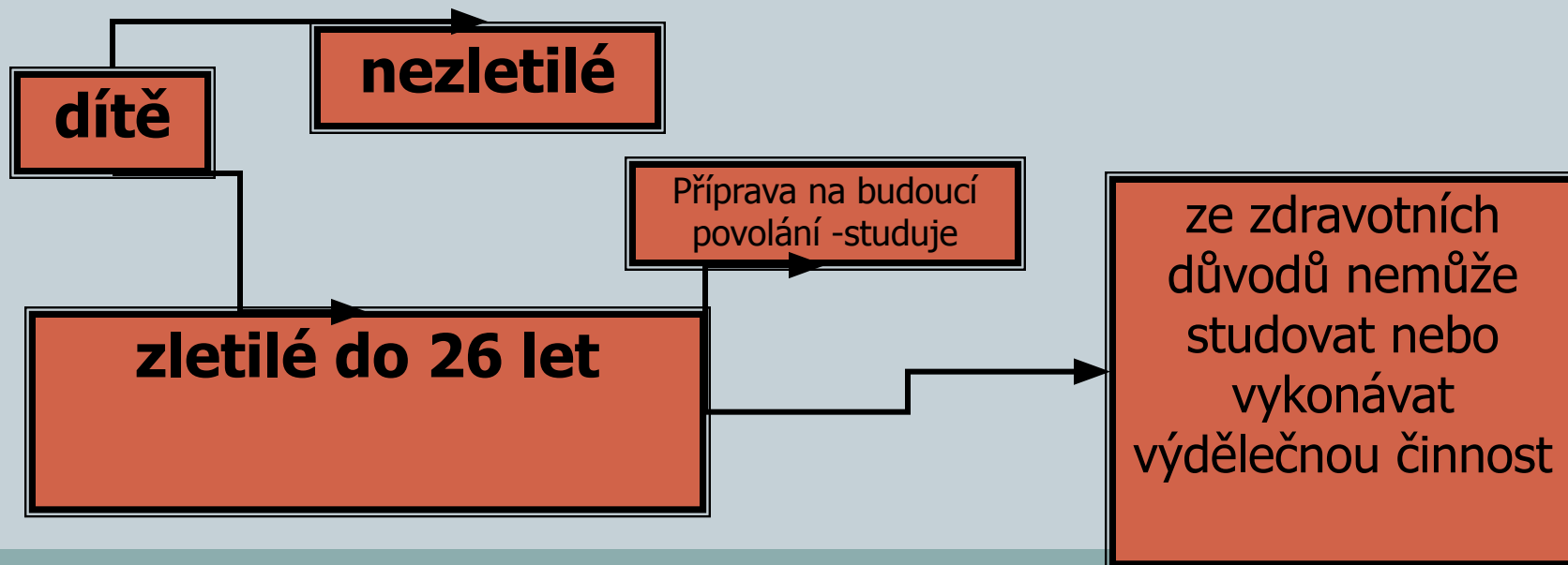

- Daňové zvýhodnění nabývá podob:
 - Sleva na dani,
 - Daňový bonus,
 - Kombinace slevy a daňového bonusu.
- Poplatník může daňový bonus uplatnit, činí-li jeho výše alespoň 100 Kč, maximálně 60 300 Kč ročně.
- Daňový bonus je vyplacen, pokud poplatník dosahuje příjmů dle **§ 6 a § 7** alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy (pro rok 2018 částka 73 200 Kč).

Vyživované dítě

vlastní, osvojené, v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě druhého z manželů a vnuk (vnučka)

Daňové zvýhodnění

základní
částka daně
snížená o
ostatní slevy

daňové
zvýhodnění

= ?

a) ? > 0 »

daň po slevě

b) ? < 0 »

daňový bonus

Příklad

Pan Novák měl za zdaňovací období 2018 příjmy z nájmu 100 000 Kč a jeho výdaje činily 150 000 Kč. Dílčí základ daně z kapitálového majetku činil 30 000 Kč a dílčí základ daně ze závislé činnosti (zaměstnání) představoval 200 000 Kč. Určete výši základu daně pana Nováka (případně velikost jeho daňové ztráty).

- $200\ 000 + (-50\ 000 + 30\ 000)$
- **§6 = 200 000 Kč = celkový základ daně**
- **- 20 000 = daňová ztráta** (lze uplatnit jako daňový odpočet v následujících 5 letech)